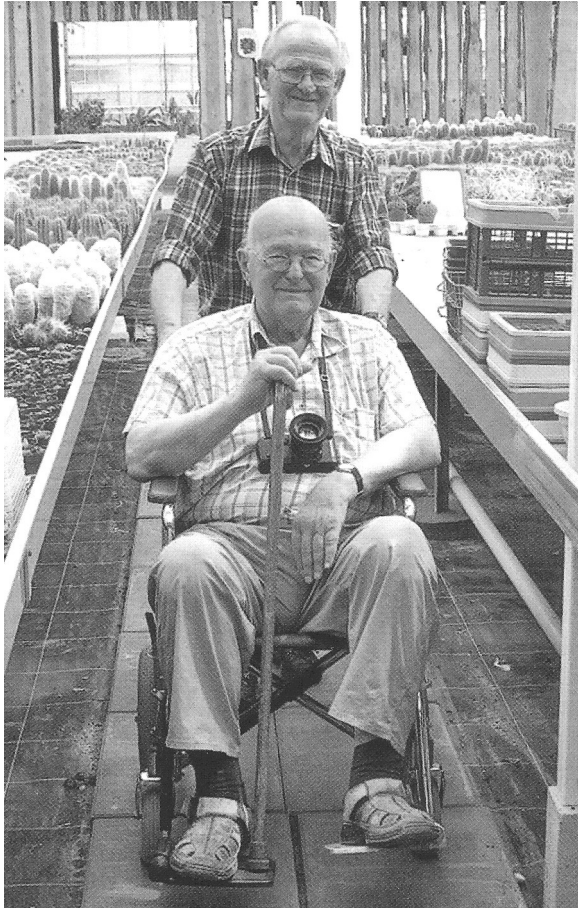

Afdelingsnieuws

SUCCULENTA

121

MAAS EN PEEL

HERFST 2020

Omslag: Dick van Hoey Smith werd geboren in het jaar waarin Succulenta werd opgericht (1919).
Op 8-jarige leeftijd werd hij lid van Succulenta en dat bleef hij tot zijn overlijden op 21 december 2010. Hij was dus ruim 80 jaar lid van Succulenta! Zijn vader was oprichter van Arboretum Trompenburg in Rotterdam. Dat arboretum werd Dicks levenswerk. Tot in de jaren negentig van de vorige eeuw bleef het familiebezit; daarna werd het in een stichting ondergebracht.
Dick was vooral dendrologisch expert.
Ook succulenten hadden zijn aandacht en tot het eind van zijn leven werkte hij zelf mee in de Succulentenkas van het arboretum.
In 2010 werd hij geëerd als lid van verdienste van Succulenta en als erelid van de afd. Rotterdam en omstreken.

AFDELINGSNIEUWS

Nr. 121 Herfst 2020 30^e jaargang

Kwartaalblad van SUCCULENTA

Maas & Peel

Redactie: Jack Schraets

Red. adres: Geuldersedijk 2

5944 NH Arcen

Tel. 077-4732013

E-mail j.a.schraets@hccnet.nl

Activiteiten (onder voorbehoud)

In verband met de Corona maatregelen is dit overzicht onder het grootst mogelijke voorbehoud gegeven!

- 29 sept.. Thema-avond met gratis tombola/verloting.
- 27 okt. Kees v. Berkel met een lezing over Agaven en Afrikaanse knollen.
- 24 nov. Nog in te vullen.
- 15 dec. Kwis Plantenherkenning door Williejan Rooijackers.

Wanneer verwacht U de volgende excursie?

Zullen we afspreken in 2021?

Gedachten van een voorzitter 17

Williejan Rooijackers

Deze keer beduidend korter, niet dat ik de laatste tijd niets bedacht of nergens aan gedacht heb. Eerder het gevolg van deze vreemde tijd. Een tijd waarin we erg voorzichtig moesten zijn omwille van onze gezondheid. Daardoor lag het verenigingsleven en alle daaraan gerelateerde activiteiten volledig stil.

Inmiddels kunnen we weer voorzichtig gaan starten, in augustus bij de familie van Eck en daarna weer in zaal LimianZ. Toch moeten we voorzichtig blijven, als we de 1.5 meter regel volgen is er toch weer veel mogelijk. Dus helaas de komende tijd nog geen hand of knuffel van Uw voorzitter.

De laatste maanden best veel tijd besteed aan de verzameling. Veel planten doen het erg goed echter heb ik wel meer uitval gehad dan in andere jaren. Een echte oorzaak daarvoor kan ik niet benoemen. We zijn een paar keer in een tuincentrum geweest en soms heb je daar geluk, een cristaat of een mooie bonte plant. Ook zijn we diverse keren bij de familie van Eck geweest. Ook daar vind ik altijd wel weer een bijzondere plant, een cristaat, iets apart. Waar je ook bent, goed kijken en zoeken. Ik zie het als een soort van uitdaging om het plantje te vinden waar een ander overheen gekeken heeft. Als we samen met Harry en Frieda ergens naar toe gingen, bv Ubink, vonden we vaak beurtelings wel iets wat de ander mooi vond en niet gezien had.

Toch zijn we nog een keer op een open dag geweest, in Poortugaal. Sjaan Storsbergen hield open kas samen met Kees van Berkel. Was erg leuk, wat beken-den ontmoet en leuke planten gezien. Uiteraard ook leuke planten gekocht, bij Kees onder andere diverse Nerine's.

Bij Sjaan diverse planten waaronder *Talinum paniculatum*. Leuke plantjes, knollekes en mooi blad, prachtige kleine bloempjes. En ja, ik weet het en werd er ook meteen door Marian Wijnands voor gewaarschuwd. Let op je hebt er zo heel veel, ze zaaien zich flink uit.

Als gezegd, bij Will van Eck vind je ook altijd wel iets. Ik ben er in geslaagd de lelijkste van het zuidelijk halfroond te vinden. Maar ik ben er wel heel erg blij mee. Zie foto.

De augustus bijeenkomst. Binnen de corona-regels met een inschrijffijst, een mooie avond geworden. Na 6 maanden niets konden we eindelijk weer bij elkaar komen. Het leek wel een reünie, blije gezichten, mooie gesprekken en plantjes kijken. Een mooie opkomst waardoor we in het totaal met 24 perso-

Lelijk, maar wel afwijkend van wat je meestal vindt!

nen waren. Gepland was 26 doch helaas een zieke en eentje onvoorzien afwezig.

Dit was echt een zeer geslaagde avond, mooier dan gehoopt en beter dan verwacht. Het is toch even afwachten, zijn we na 6 maanden nog betrokken bij de vereniging of staan we te popelen om elkaar weer te zien. Gelukkig het laatste. Hopelijk kunnen we nog een paar mooie avonden met elkaar beleven dit jaar. Maar bovenal, blijf gezond.

Deze keer wat korter dan gebruikelijk, maar ik ga U nog wel wat Ipomoea bevindingen vertellen in een

afzonderlijk artikel.

Groetjes, blijf goed voor U zelf en Uw naasten zorgen.

Mijn cactus verzameling van A tot Z (5)

Harrie Knapen

En dan is nu de letter E aan de beurt

Van de letter E zijn er flink wat geslachten bekend, namelijk 13 cactus geslachten. En daarnaast ook nog de grote groep van Euphorbia's. Van de cactus geslachten staan er 7 van in mijn verzameling en dan nog de grote groep Euphorbia's dat wordt dus een lang verhaal. De cactus geslachten zijn hierna vermeld.

Echinocactus *	Echinocereus	Echinomastus
Echinopsis *	Epiphyllum	Epithelanta *
Eriosyce *	Escobaria *	Escontria *
Espostoa *	Espostoopsis	Eulychnia
Erdisia	En dan nog het geslacht Euphorbia *	

Van de namen met een * erachter staan ook planten in mijn verzameling. Echinocactussen.

Als eerste de *Echinocactus grusonii*; ook wel de schoonmoedersstoel genoemd. Die komt wel in elke liefhebberskas voor. Dit is een plant uit het kleine geslacht *Echinocactus*. Bestaande uit slechts 6 verschillende soorten vormen na-

Echinocactus grusonii met bedoorning

Echinocactus grusonii korte, gekromde doorns

E. grusonii met drie koppen

E. grusonii monstuosa

melijk *Echinocactus grusonii*, *hori-zonthalonius*, *parryi*, *platyacanthus*, *polycephalus*, *texensis* het geslacht, dat groeit in centraal Mexico. Hoewel de soort heel populair is, is het een bedreigde soort in de natuur. De *E. grusonii* behoort tot de zogenaamde egelcactussen. Het is een langzame groeier maar na vele jaren kan hij wel

E. grusonii 5-koppig met cristaat

1 meter hoog worden en een doorsnee van 130 cm halen. Hij heeft wel een zonnige plaats nodig want anders wil de plant wel eens langgerekt uitgroeien. Er zijn meerdere vormen van deze soort. De *E. grusonii* met gele bedoornig en met witte bedoornig de *albispinus* en een tussenvorm met witgele bedoornig. Daarnaast de

doornloze genaamd *brevispinus*, *inermis* of *subinermis*. De *Echinocactus grusonii*, *Krauskopf* of *curvispinus* genoemd heeft gekromde doornen en lijkt op een kroeskop. Ook is er nog een monstruouse vorm namelijk de *Echinocactus grusonii* monstruosa. Het duurt vrij lang voordat ze een bloemetje laten zien want ze moeten eerst een cephalium (? Red.) vormen. Daarna komt er een klein stroachtig bloemetje tevoorschijn. Verzorging normaal water geven en in de winterperiode rond de 10 graden overwinteren, plant droog houden. Vermeerderen door zaaien, want zijscheuten maken ze bijna nooit. Soms willen ze hem wel eens de kop afsnijden en hem dwingen om zijscheuten te maken.

Echinopsis

Het gebied waar deze planten groeien en bloeien is vrij groot, namelijk heel Zuid Amerika. Zij groeien op zanderige of steenachtige grond en op heuvelhel-

Echinopsis eyresii (roze bloem)

Echinopsis subdenudata (witte bloem)

lingen of in rotsspleten. De naam van dit plantengeslacht is afkomstig uit het grieks. Het woord “echino” betekent stekelig en “opsis” betekent uiterlijk, vandaar stekelige verschijning. Er zijn meer dan 100 verschillende variaties. Van zeer kleine afgeplatte bolvormige planten tot vrij grote boomachtige reuzen. Na recent onderzoek zijn de twee geslachten *Trichocereus* en *Lobivia* gevoegd bij *Echinopsis*. Ook in de jaren 70 en 80 van de 20e eeuw zijn er wel 29

Echinopsis subdenudata cristata

Echinopsis leucantha (witte bloem)

Echinopsis denudata (witte bloem)

Echinopsis formosa (donker roze bloem)

verschillende andere soorten aan het geslacht *Echinopsis* toegevoegd. Verschillende soorten in dit geslacht bevatten de stof mescaline die veel gebruikt wordt voor spirituele/medicinale doelen. De belangrijkste factor die deze planten met elkaar verbindt zijn de zeer grote opvallende bloemen. Ze zijn allemaal vergelijkbaar met elkaar; de trechtervormige bloemen en de wollige geschubde bloembuizen en de bolvormige zaadbessen. De bloemen bloeien zelden langer dan een dag. En afhankelijk van de soort bloeien ze overdag of 's-nachts. En deze soorten hybridiseren gemakkelijk. Verzorging vrij normaal: regelmatig water geven en in de winter droog zetten en koel overwinteren, in februari verpotten. Het substraat moet wel droog zijn.

Epithelantha

Epithelantha is een geslacht dat bestaat uit slechts enkele soorten. Namelijk *Epithelantha bokei*, *Epithelantha micromeris*, *E. greggii* en *E. polycephala*. De soorten komen voor in het noordoosten van Mexico en in een gebied van westelijk Texas tot in Arizona. *Epithelantha's* zijn zeer kleine cactussen met bolvormige of cilindrische stengels tot een diameter van 2,5 cm en zelden langer dan 5 cm. Helemaal wit bedekt over de hele plant met kleine stekeltjes. De bloemen zijn ook klein en groeien vanaf de punt. De vruchten zijn helder rood

Epithelantha bokei

Epithelantha micromeris

Epiyhelantha greggii

Epythelantha polycephala

E. micromeris, meerkoppig, lijkt op dichotome vertakking

van kleur. De vrucht van alle soorten zou ook eetbaar zijn.

Synoniemen zijn: *Epythelantha micromeris* - *Epythelantha rufispina* - *Epythelantha micromeris var rufispina* - *Epythelantha micromeris var densispina* - *Epythelantha densispina* - *Epythelantha spinosior* - *Epythelantha rufispina* - *Cactus micromeris* - *Mammillaria micromeris*. De naam Epythelantha is afgeleid uit het Grieks. Het woord epi betekent "op, over" en het woord thele betekent "tepel" en de naam anthos betekent "bloem". De bloem van deze soort is variërend van kleur en loopt van wit via roze tot rood. Deze relatief kleine plant

groeit in de natuur vrij oppervlakkig en komt nauwelijks boven de grond. Als ze meer vocht krijgen komen ze hoger boven de grond. In cultuur zijn het eenvoudig te houden planten in een mineraal grondmengsel. Het zaad komt vrij gemakkelijk op en de plantjes blijven mooi klein. Niet te veel water geven. Ze hebben geen hoge temperatuur nodig in de winter. In de natuur kunnen ze zelfs flinke lage temperatuur verdragen tot wel 10 graden onder nul. Ze staan daar wel eens onder de sneeuw.

De letter E wordt in het volgende Afdelingsnieuws voortgezet.

Hobbyartikelen

Verkrijgbaar bij:

Jack v.d. Sterren
Industriestraat 70, Reuver
Mail: Jackv.d.Sterren@home.nl
Tel. 077-4743687

Verkrijgbaar zijn:

Voeding
Etiketten
Watervaste stiften

Ipomoea 's in de tuin, potten en de serre

Williejan Rooijackers

Sinds enkele jaren zaai ik Ipomoea, of pispotjes zoals wij ze noemen, als zomer-goed. Het is net onkruid, het groeit en klimt als een wilde. Echter de bloei, dat is de beloning. Fraai in vele kleuren.

Een nadeel, het zaait zich zelf ook weer lekker uit.

Inmiddels zijn ze langzaam aan ook in mijn verzameling terecht gekomen. Hieronder benoem ik diverse soorten en mijn ervaringen ermee. Met name gericht op resultaten op de verschillende plekken in de serre en tuin.

De eerste die in mijn bezit kwam is een *Ipomoea platensis*. Enkele jaren terug was deze ongeveer een knikker groot, is nu wel 2 tot 3 keer zo groot geworden. Uiteindelijk kunnen ze uitgroeien tot een fraaie caudex. Deze staat in de serre,

niet direct in de zon maar wel bij een vrij hoge temperatuur. Helaas nog geen bloem gehad. Staat denk ik wel op de juiste plek, vormt mooie lange uitlopers die naar het dak van de serre gaan. *Ipomoea pubescens*. Vorig jaar besteld via Succulenta zaadlijst. Het zaad kwam goed op en aan het eind van het jaar hadden ze al knollekes gevormd van ongeveer een knikker groot. Dit jaar ben ik een beetje aan het zoeken waar ze het beste kunnen staan. Hoog in de serre blijkt niet zo'n succes te zijn, de plant

Ipomoea pubescens (knolletjes)

heeft het moeilijk en vraagt erg veel water. Enkele staan er bij de eerder genoemde *I. platensis*. Doen het vrij goed maar lopen beduidend achter bij de planten die buiten staan. De knolvorming en de uitlopers zijn minder. Buiten staan ze op enkele plekken, een plek in de schaduw en een in de halfschaduw. Die laatste krijgt vanaf goed vier uur zon. In de schaduw maakt de plant erg veel uitlopers, erg mooi om te zien. Echter de knol groeit nauwelijks. Op de andere plek eveneens veel uitlopers, maar ook

Ipomoea pubescens (ranken met blad)

de knollen groeien goed. Helaas dit jaar nog geen bloemen, kan nog komen. Zie foto's van de knollen en het blad.

Twee jaar terug bij een open deur dag in Antwerpen had een van de deelnemers mooie knollen te koop van *Ipomoea holubii*. Voor een redelijke prijs. Normaal op een beurs denk ik laat maar staan is eigenlijk te duur maar nu dacht ik, daar wil ik het wel eens voor proberen.

Vorig jaar in de serre op tafel gestaan, lekker warm volop licht maar geen rechtstreekse zon. De plant is leuk gelopen maar had geen bloemen. Dit jaar staat de plant een stuk hoger, nog steeds geen directe zon maar wel nog wat warmer. Deze is nu een stuk beter uitgelopen en staat nu midden augustus volop in de knop. Daar gaan we enkele weken van genieten, immers de bloemen komen verspreid. Dat is ook wel fijn want een bloem is maar van korte

Ipomoea holubii

Een geslaagde combinatie van roos en Ipomoea bloemen

duur.

Zie foto plant en bloem.

De laatste is een *Ipomoea cairica*. Deze staat buiten in een pot in de halfschaduw wel op een erg lichte plek. Deze hebben we vorig jaar gekocht op een beurs in België. Het was een beurs voor kuitplantliefhebbers. Daar hebben we ook een *Plumbago* (blauw bloeiend) gekocht. Die is uitgroeid tot een mooie rijkbloeiende plant. Maar dat terzijde.

De *Ipomoea cairica* vormt niet echt een knol, maar wel mooie dikke vleezige wortels. De volgende keer bij het verpotten iets hoger in de pot zetten. Een tijdje heb ik gedacht: het wordt helemaal niets. Blijkt dat deze gewoon iets later in het jaar wakker wordt. Maar dat heeft de plant ruimschoots ingehaald, lange uitlopers en heel veel bloe-

men. Bijgevoegd een foto van deze Ipomea door de roos gegroeid en samen bloeiend. Mooi he.

De bloem van Ipomea holubii

De Corona-tijd bij een liefhebber

Jack Schraets

2020 is me het jaartje wel. Dat geldt zowel voor de succulentenliefhebber als voor de succulentenvereniging Succulenta.

Het begon bij ons in maart met Corona. Binnen enkele dagen waren de normale sociale gedragingen op losse schroeven gezet. Je moest 1,5 meter van elkaar blijven en je mocht elkaar geen hand meer geven. Dat was al heel vreemd voor mensen, die zich hun hele leven 'normaal' hadden gedragen.

Vervolgens werden bijeenkomsten verboden (of afgeraden), waarop meer dan twee mensen zouden verschijnen. Pas in augustus werd deze maatregel verzacht.

Alleen maar verzacht, want zoals U allen weet zijn er nog steeds hinderlijke beperkingen.

En hoe staat het met de individuele liefhebber van succulenten. Van oudsher was het elkaar bezoeken en het bekijken van elkaars planten een zeer belangrijk aspect van onze hobby. Ik kan alleen maar vermelden hoe het nu bij mij staat met deze uiterst welkome contacten. Welnu: sinds het uitbreken van Corona heb ik tweemaal bezoek in verband met onze hobby. Daarvan was er een van een bestuurslid van onze afdeling in verband met het Afdelingsnieuws. Dus niet voor een contact zoals ik hierboven bedoelde. Het andere was het bezoek van een lid van de afdeling, dat inderdaad het bekijken van de verzameling omvatte. Dat was dus een contact zoals ik hierboven bedoelde.

Je kunt je natuurlijk afvragen of ik zelf veel op bezoek geweest ben bij andere liefhebbers. Het antwoord is duidelijk nee. Daarvoor zijn meerdere redenen. En van de belangrijkste redenen van dit foute(?) gedrag schuilt vooral in de onzekerheid over de gevoelens bij medeleden over een eventueel bezoek. Bij anderen in mijn kennissenkring heb ik vaker gemerkt, dat ze zich niet lekker voelden bij het idee om anderen thuis te ontvangen. Per slot van rekening kan ik ook dat beruchte virus over dragen. In zo'n geval kun je beter niet op bezoek gaan, want dan wordt het (naar mijn mening) geen succes. Misschien is dat ook de reden waarom weinig anderen bij mij op bezoek kwamen.

En al deze perikelen in het jaar waarin er meer en uitbundiger gebloeid is in mijn kas dan ooit! Natuurlijk geniet ik ook van de planten als ik ze alleen zie. Maar het is toch wel erg fijn als je andere geïnteresseerden van de bijzondere gebeurtenissen in je kas kunt laten meegenieten!

Dan iets over de bloei van de cactussen.

Enkele bijzonderheden die me dit jaar zijn opgevallen wil ik U niet onthouden. Zo bloeiden de *Pterocactussen* veel rijker als vorige jaren. Zelfs nu nog zie ik af en toe een bloemetje. En deze plantjes bloeien nog wel eindstandig! Voor de eerste keer ontdekte ik bij enkele van deze planten naderhand zaadbessen. Dat vond ik al apart, maar ik keek wel even op toen ik zo'n zaadbes open maakte.

In de bes vond ik dunne vliesjes, die bijna doorzichtig waren. Midden in dat vliesje zat een zaadje (doorsnee van het zaadje ca. 1 mm of nog iets minder). Het vliesje was rond met een doorsnee van 5-7 mm en flinterdun. Mij was niet bekend dat zaden met een dergelijk uiterlijk bij de cactussen voorkwamen!

Typisch vind ik ook dat veel planten dit jaar twee bloeiperioden hadden. Dat verschijnsel deed zich onder meer voor bij *Denmoza*, *Oreocereus*, *Acanthocereus* en een aantal *Gymnocalyciums*. De eerste bloeiperiode vond daarbij plaats vóór de lange hete periode, de tweede toen het weer wat koeler was. Een positief effect van Corona was voor mij, dat ik beschikte over meer tijd om me bezig te houden met tuin en succulenten. De geplande afspraken voor onderzoeken gingen niet door. Gelukkig heb ik tot nu toe geen nadelen daarvan ondervonden! Het gevolg is wel, dat m'n kas er toch wel iets opgeruimder uitziet dan de laatste jaren vaker het geval was.

Behalve deze werkzaamheden behartig ik ook nog het Afdelingsnieuws. Het is iedere keer maar weer hopen op voldoende kopij daarvoor. Dat ging deze keer goed mis, want iemand, die een verhaal had toegezegd liet verstek gaan. Omdat ik me realiseerde, dat ik de laatste tijd nauwelijks iets van mijn hand is verschenen in dit blad, ben ik nu bezig met het schrijven van mijn wederwaardigheden gedurende deze Corona-periode.

Als besluit: Probeer toch contact te houden met collega-liefhebbers, want na enige tijd wordt de afstand tussen elkaar steeds groter. En dus wordt het dan steeds moeilijker om weer tot het oude contact te komen.

Wist U dat....

Jack Schraets

- ❖ verenigingen het momenteel moeilijk hebben, want het contact met de leden is moeilijk of helemaal niet mogelijk.
- ❖ ook onze afdeling daaronder lijdt, want de onderlinge contacten tussen de leden en het bestuur zijn verslapt door de gedwongen isolatie.
- ❖ het daarom een goed initiatief is, dat het bestuur via mailtjes e.d. probeert om toch contact met de leden te onderhouden.
- ❖ het positief is dat enkele leden daarop reageren door af en toe naar iedereen een berichtje te sturen, meestal met enkele foto's.
- ❖ ondergetekende vreest, dat we nog lang niet kunnen terugkeren naar de oude gewoonten.
- ❖ het bestuur in de naaste tijd gaat komen met het voorstel de bibliotheek van de afdeling op te heffen.
- ❖ we dan maar moeten hopen, dat we niet meer lang met de Coronacrisis te maken hebben, want dan krijgen we komende winter de lange avonden niet meer gevuld.
- ❖ de opbouw van die bibliotheek in de afgelopen tientallen jaren duizenden guldens heeft gekost. Of omgerekend duizenden Euro's.
- ❖ deze oude man daarover zeer bedroefd is.
- ❖ hij zich daar persoonlijk niet al te druk over hoeft te maken, omdat hij in ieder geval voor zichzelf voor een flinke voorraad vakliteratuur heeft gezorgd.
- ❖ ik vermoed, dat het merendeel van onze leden me daarom een zeurkous vindt.
- ❖ dat dat voor mij geen reden tot droefheid is.
- ❖ iedereen natuurlijk vrij is om op zijn eigen wijze de hobby te beoefenen en kennelijk vinden velen, dat dat ook zonder veel boeken kan.

